

NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 15/2019, relatiu a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Turisme i Muntanya, exercici 2016

Barcelona, 30 d'octubre de 2019

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 15/2019, relatiu a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Turisme i Muntanya, exercici 2016, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic Miquel Salazar com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 10 de setembre del 2019.

L'informe de fiscalització limitada financera i de compliment de legalitat de l'empresa Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) s'ha centrat en l'àmbit d'actuació de Turisme i Muntanya (TIM) corresponent a l'exercici 2016.

L'activitat principal d'FGC és la del servei de transport de viatgers mitjançant línies de ferrocarrils (línies metropolitanes de Barcelona–Vallès i Llobregat–Anoia i línia Lleida–La Pobla). A més d'aquesta activitat principal, FGC gestiona altres activitats de turisme i oci que, tot i no ser tan significatives en termes econòmics, tenen unes característiques i especificitats que requereixen un tractament diferenciat. Per aquestes activitats FGC diferencia, a l'efecte d'organització interna, diferents divisions, les principals de les quals són les de Montserrat, la Vall de Núria, les estacions de muntanya d'Espòt i Port Ainé i l'estació de muntanya de La Molina. FGC s'ha anat especialitzant en aquest àmbit i és l'instrument de gestió del Govern en les activitats d'oci i turisme de muntanya.

La fiscalització s'ha limitat a aquestes quatre divisions, però també ha inclòs una anàlisi de la participació majoritària a Vallter, SA, atès que FGC també en té encomanada la gestió. La companyia té com a objecte social l'explotació de l'estació de muntanya Vallter 2000. El 31 de desembre del 2016 la participació d'FGC en aquesta societat era del 68,4%.

Així, la fiscalització ha tingut per objecte l'anàlisi de les diferents línies de negoci de les divisions esmentades, des de les vessants financera i de legalitat, i també de certs aspectes de la seva gestió. En concret, s'ha analitzat la situació administrativa dels terrenys on s'ubiquen els negocis i les seves instal·lacions, els recursos emprats en l'explotació dels diferents negocis de les divisions, amb especial referència als relatius al personal i a la contractació de serveis a tercers, les principals inversions de cada divisió i les principals partides del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys de les diferents divisions.

Entre les observacions que inclou l'informe destaquen les següents:

- FGC no té el criteri de repercutir determinades despeses de manteniments i reparacions dutes a terme per personal de les divisions de línies metropolitanes.
- En els contractes d'inversions seleccionats, d'obres o subministraments, s'han observat nombrosos casos en què es fonamenta la manca de concurrència en la dependència i la compatibilitat tecnològica. Determinades tipologies d'instal·lacions, pròpies dels negocis de TIM (transport per cable, màquines trepitjaneus, grans components de cremallera, remuntadors i sistemes de producció de neu) tenen un mercat de proveïdors molt reduït, amb el consegüent risc de dependència d'aquests proveïdors.
- FGC formalitza contractes laborals temporals que es mantenen continuadament en el temps, o bé temporada d'hivern rere temporada d'hivern, de manera que, a la pràctica, es cobreixen necessitats estructurals quan aquesta tipologia de contractació hauria de respondre a necessitats específiques i acotades en el temps.
- FGC ha hagut d'assumir la despesa pels serveis de neteja de carreteres en les estacions d'Espot, Port Ainé i La Molina sense repercutir-la a tercers, per 295.300€ en el 2016. Aquestes carreteres permeten l'accés a les instal·lacions d'esquí i també beneficien el conjunt de negocis privats de la zona però són de titularitat municipal i sobre elles tenen certes competències els serveis territorials de carreteres de la Generalitat. Per tant, caldria que s'establissin els mecanismes adients per al cofinançament de les despeses per aquest servei.
- A més a més, FGC ha hagut d'assumir inversions per fer front a les esllavissades en la carretera d'accés a l'estació de Port Ainé, carretera propietat de l'Ajuntament de Rialp. El conveni formalitzat el juliol del 2014 amb l'Ajuntament de Rialp i el Departament de Territori i Sostenibilitat preveia inversions de 14,47 M€ a dur a terme fins a l'abril del 2021. També preveia que FGC es faria càrrec de la contractació i execució de les obres i que el Departament li aportaria els recursos financers necessaris. Un cop finalitzades les obres d'aquesta carretera, FGC les haurà de lliurar a l'Ajuntament, ja que aquest n'és el propietari.
- El repartiment de la recaptació pel forfait Alp 2500, que permet esquiar indistintament en les pistes de La Molina i de Masella, es fonamenta en les variables preu i ús de les pistes de cadascuna de les estacions. La Molina disposa, des de la temporada 2010-2011, d'un sistema de control electrònic d'accessos que permet controlar l'ús del forfait en les seves pistes i remuntadors. Masella no disposa encara de cap sistema electrònic de control.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.